

మారాలి స్త్రీ ఆలోచన

అశోకుని కాలంలో స్త్రీల స్థితిగతులు ఎలా ఉండేవి? సామాన్య స్త్రీల జీవన విధానం ఎలా ఉండేది? ఈ సంగతులు అశోకుని శిలా శాసనాల వలన తెలుస్తాయా? తెలుగు ప్రాంతంలో కూడా ఈ ధర్మ లిపులు లభించడం వలన సుమారు 2,000 సంవత్సరముల క్రితం తెలుగు ఆడపడుచుల ఆచార వ్యవహారలేమిటి? వారు ఏ మతం అనుసరించేవారు? ఈ ప్రశ్నలన్నింటికి కొన్ని సమాదానాలు ఈ ధర్మ లిపుల వలన తెలుస్తాయి. 13వ శిలాశాసనంలో అశోకుడు చెప్పినట్లు “ఎదో ఒక మతమును అనుసరించని జనముండు దేశమే లేదు ”

అశోకుడు తన మొట్ట మొదటి శిలాశాసనంలో ఇలా చెప్పాడు

“ ఇచట ఏ సజీవ ప్రాణిని బలి ఇవ్వకూడదు ”

“ఇచట ఏ విధమైన వేడుక, సమూహము నిషిద్ధము”

“అట్టి సమావేశము వలన హాని కలుగునని దేవానం ప్రియుని అభిప్రాయం ”

ఈ అనుశాసనాల వలన అశోకుని కాలంలో జాతరులు జరిగేవని, వాటిలో జంతు బలులు ఇచ్చే వారు అని స్పష్టం అవుతుంది. ఈ జాతరలలో తెలుగు స్త్రీలు ఎలా పాల్గొనేవారో తెలుగు సాహిత్యం వలన తెలుసుకోవచ్చు.

ప్రతి గ్రామానికి ఒక దేవత ఉంటుంది. ఆ గ్రామ దేవతకు జాతర చేసే రోజుని గ్రామ అధికారి నిర్ణయిస్తాడు. ప్రజలు బాగా తాగి గంతులేస్తారు. పామర స్త్రీలు గోరువెచ్చని నూనెను వ్రాసుకొని, తల స్నానము చేసి, కొత్త బట్టలు కట్టుకొని, కంటికి కాటుక, నుదిటి సింధురము దిద్దుకొని, కొప్పులో పూలు పెట్టుకొని, తాంబూలం వేసుకొని, వేపాకు మండలు పట్టుకొని బయలుదేరాతారు.

జాతరలో జంతు బలి ప్రాణ హింసాత్మాక చర్యలు ఉంటాయనే అశోకుడు తన మొట్ట మొదటి శిలా శాసనంలో జంతు బలులను, జాతరలను నిషేధించాడు. అయితే ప్రజలు తర తరాలుగా వస్తున్న తమ ఆచార వ్యవహారాలను మానలేదు. ఇంట్లో నోములు, వ్రతాలూ చేసుకోక మానరు. అనారోగ్యం వస్తే మొక్కుకుంటారు, కోరిన కోర్కెలు తిరిన తరువాత మొక్కినా మొక్కులు చెల్లించుకుంటారు. వీటిని ఏ రాజు నిషేధించలేదు. అందుకే అశోకుడు తన 9వ శిలా శాసనంలో ఇలా చెప్పాడు.

“దేవానం ప్రియుడు ఈ విధముగా తెల్పాడు”

“ప్రజలు అనారోగ్యముగా ఉన్నప్పుడు, గృహమందు వివాహాది శుభ కార్యములు జరుగునప్పుడు మంగళ ప్రధానమైన క్రతువులు చేస్తుంటారు ”

“ఆయా సందర్భములలో శుభాకాంక్షులై పుణ్య కార్యములు చేయుట కూడా కలదు ”

“అందు ముఖ్యముగా స్త్రీలు నిరూపయోగమైనవి, అర్ధరహితమైన వటువంటి పనులు ఎన్నో చేస్తారు ”

“శుభ ప్రధమైన కార్యములు తప్పక చేయవలసినదే కాని సాధారణముగా మనము చేసే కార్యములు తగినంత ప్రయోజనకరములు కావు ”

అశోకుడు ఆనాడు చెప్పిన మాటలు అక్షరాలా ఈ నాటికి నిజం. అశోకుని కాలంలోనే కాదు అధర్వవేద కాలంలోను ఉన్నాయి,, అధర్వ వేదానికి అనుబంధమైన పిశాచ వేదం, అసుర వేదం, సర్ప వేదం ఇవన్నీ తొలినాటి

మారాలి స్త్రీ ఆలోచన

భయాలను, ప్రమాదాలకు, విరుగుళ్ళు ఇస్తాయని వైదికులు జ్వరం, పసికర్లు, కుష్టి, పురుగులు పడటం, పశు రోగాలు, విష ప్రయోగాలు మొదలైన వాటిని నివారించటం కోసం అధర్వ వేదంలో మంత్రాలు అల్లారు. ఈ వైదికులు రోగం తగ్గటానికి సర్వ మంత్రాలు ఉపయోగిస్తారు ఒక ఔషధ చికిత్స తప్ప.

పెళ్ళి, పురుడు మొదలైన శుభాకార్యాలలో వేడుకలు జరుపు కోవలసినదే. అయితే సంవత్సరంలోని 365 రోజులలో ఎదో ఒక వ్రతం చేయటానికి వీలుగా వైదికులు తిధికో పండుగ సృష్టించారు. ఇక ఈ వ్రతాలు కాక ఆడవారు నోచే నోములకు లెక్క లేదు. స్త్రీలలో ఇంకా మూడ నమ్మకాలు ఉంటున్నాయి. ప్రాణ కోటిలో మగ జీవుల కన్న ఆడ జీవులకే భాద్యత ఎక్కువగా ఉంటాయి. బిడ్డలను కనటం, సాకటం, జీవన విధానాలు నేర్పటం, వాటి బ్రతుకులు అవి బ్రతికే దాక యోగ క్షేమలు చూడటం, సంరక్షించటం మొదలైన వన్నీ తల్లికి పరిమితమైన విధులు.

ప్రపంచ మంతటిలో ఆదిమ దేవతలు అందరు స్త్రీ మూర్తులే, మాతృకలే. తెలుగు గడ్డ మీద కూడా తొలి దేవతలు అమ్మవార్లే, పెద్ద తల్లులే. క్రీస్తుకు పూర్వం 2,3 శాతబ్దాల నాటికి సాతావాహన పరిపాలన ప్రాంతంలో ఒడిలో బిడ్డను పెట్టుకున్న మాతృ దేవత విగ్రహం లభించింది. పురాతన శాస్త్రజ్ఞులు ఇటువంటి శిల్పాని “అంక ధాత్రి” అని పిలుస్తారు. తొలి సాతావాహనుల కాలంలో “దూలికట్ట” దగ్గర “అంకధాత్రి” బొమ్మ దొరికితే “పెద బంకురు ” వద్ద ఒక చేతిని పైకెత్తి రొండో చేత్తో పళ్ళ గుత్తిని పట్టుకున్న మాతృక బొమ్మ దొరికింది. ఒక చిలుక ఈ తల్లి ఎడమ చన్నును గ్రోలడానికి ప్రయత్నిస్తునట్టు కనబడుతుంది. స్తనాలు మాతృత్వదారకు నిలయాలు, లోక సంతనానికి ఆకలి పోగొట్టే ఆహార పోషకాలు.

“జగత్తు మిధ్య” అనే వేదాంతం ముదిరిన వాళ్లే నారీ స్తనభర నాభిదేశాన్ని విక్షించి అవి కేవలం ‘మాంస వసాది వికారాల’ ను కొంటారు గాని ప్రపంచంలో ప్రాకృత జనులందరు అవి అన్నపూర్ణాలనే భావించారు. మన తెలుగు గడ్డ మీద దూళి కట్ట వద్ద దొరికిన ఒక మాతృక విగ్రహం తన నిండు చనులను రొండు చేతులతో పట్టుకొని పాలివ్వబోతునట్టు చూపిస్తున్న భంగిమలో ఉంది. సాతావాహనుల అమ్మవారి బొమ్మలలో “కుమరి” అనే దేవత ప్రముఖమైనదిలాగా కనబడుతుంది. ఈమెకు గుడులు కూడా ఉండేవి.

తెలుగు వారు మాతృస్వామ్య వ్యవస్థ నుండి వచ్చిన వారు. అందుకే సాతావాహనులు తరువాతి ఇక్ష్వాకులు మొదలైన వారు తమ పేర్లు ముందు తమ తల్లి పేర్లు చెప్పుకున్నారు.

ప్రకృతి శక్తులను మోప్పించటం, ఒప్పించటం, వాటిని తమకు అనువుగా తిప్పుకోవటం వంటి కార్యాలలోనే ఆదిమ మంత్ర చర్యలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ మంత్ర చర్యలు చెయ్యటం వలన ఆవగింజ అంత ఉపయోగం ఉండదు అని 2,000 సంవత్సరముల క్రితమే అశోకుడు తన మాటలతో చెప్పాడు. అయిన మన అంధ్ర దేశ స్త్రీలలో ఇంకా ఆ మూడ నమ్మకాలు అలాగే ఉన్నాయి.

మనం ఇప్పుడు 21వ శతాబ్దంలో ఉన్నాం. ఇప్పటికైనా మంత్రాలు, మొక్కులు, నోములు, వ్రతాలు వలన ఎటువంటి ప్రయోజనం ఉండదు అని తెలుసుకొని వాస్తవ మార్గములోనికి స్త్రీ అడుగు పెట్ట గలిగితే అంధ్ర దేశాన్ని అంధకారం నుంచి ఆమడ దూరముకు స్త్రీ తీసుకురాగలదు.